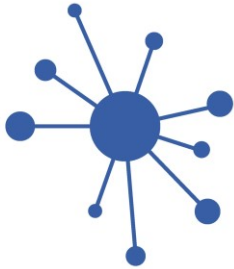

SMART VILLAGE LEADER NETWORK

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ

ΔΙΚΤΥΟ
ΔΗΜΩΝ
ΝΗΣΩΝ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ 19.3 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 19 ΤΟΥ
ΠΑΑ 2014-2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	2
i. Επιδιωκόμενοι ειδικοί στόχοι.....	2
ii. Δράσεις.....	3
iii. Ομάδα-στόχος/δυναμικά ωφελούμενοι του σχεδίου:.....	4
2. Περιγραφή δράσης: Επισκέψεις ανταλλαγής τεχνογνωσίας (study trips)	5
3. Περιγραφή και εφαρμογή μεθοδολογίας υλοποίησης της δράσης: Εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδηλώσεις στις περιοχές εταίρων.....	6

1. Εισαγωγή

Το Σχέδιο Διακρατικής Συνεργασίας “**Smart Village Leader Network**” αφορά στην συνεργασία των συμμετεχουσών ευρωπαϊκών αγροτικών περιοχών για την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας, το καθορισμό επιχειρησιακών μοντέλων και το σχεδιασμό πολιτικών και δράσεων έτσι ώστε η περιοχή παρέμβασης του Δικτύου Συνεργασίας Δήμων ΠΕ Νήσων Αττικής να ωφεληθεί στην προσπάθειά για μια βιώσιμη αναπτυξιακή πορεία.

Στο Σχέδιο Διακρατικής Συνεργασίας συμμετέχουν ως εταίροι συνολικά επτά (7) ΟΤΔ από 4 ευρωπαϊκές χώρες. Δύο (2) ΟΤΔ από την Φιλανδία, το Δίκτυο Συνεργασίας Δήμων ΠΕ Νήσων Αττικής από την Ελλάδα, μία (1) ΟΤΔ από το Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία) και τρεις (3) ΟΤΔ από την Λετονία, που λειτουργούν υπό την εθνική τους αρχή ως μία ομάδα.

Τα «Έξυπνα Χωριά - Smart Villages» νοούνται ως αγροτικές κοινότητες που επωφελούνται από την ψηφιακή και κοινωνική καινοτομία, από τις νέες σχέσεις συνέργειας με αστικές περιοχές και από δραστηριότητες που ενισχύουν τον ρόλο των αγροτικών περιοχών στη μετάβαση σε μια πιο πράσινη, υγιεινή και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία.

i. Επιδιωκόμενοι ειδικοί στόχοι

Οι Επιδιωκόμενοι ειδικοί στόχοι του σχεδίου είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της πολιτιστικής και περιβαλλοντικής κληρονομιάς και ανάδειξη – προώθηση του πολιτιστικού τοπίου
- Ενδυνάμωση του πρωτογενούς τομέα μέσω της μεταποίησης και της διασύνδεσης με την τουριστική επιχειρηματικότητα
- Ανάδειξη της ιδιαίτερης πολιτιστικής και παραγωγικής ταυτότητας μέσω της υποστήριξης πολιτιστικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων
- Ενίσχυση – εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων εστίασης και δικτύωση αυτών για την αξιοποίηση της τοπικής παραγωγής και την προώθηση της ελληνικής κουζίνας
- Ενίσχυση της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και των σημαντικών περιοχών για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών
- Ενίσχυση της διασύνδεσης και της επικοινωνίας των νήσων με τον Πειραιά και την Νοτιοανατολική Πελοπόννησο
- Προώθηση δράσεων και έργων ερμηνείας περιβάλλοντος και καινοτόμων προσεγγίσεων ολοκληρωμένης πληροφόρησης κοινού

- Ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων στις αλιευτικές περιοχές και διασύνδεση με τους τομείς του περιβάλλοντος και του τουρισμού
- Προώθηση έργων υποδομής για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, την κοινωνική συνοχή και την αειφορική διαχείριση των πόρων
- Προώθηση της ενημέρωσης και εκπαίδευσης επιχειρηματιών για την αειφορική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους

ii. Δράσεις

Η Διακρατική Συνεργασία “Smart Village Leader Network” περιλαμβάνει **κοινές δράσεις**, το πλαίσιο των οποίων είναι:

- Study trips
- Συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες για την αναγνώριση των εμπλεκόμενων σε κάθε περιοχή και τον εντοπισμό εφαρμοσμένων λύσεων και δράσεων που έχει ήδη αναλάβει η κάθε κοινότητα. Αξιολόγηση των δράσεων αυτών και επιλογή όσων μπορούν να χαρακτηριστούν ως Καλές Πρακτικές.
- Ανάδειξη και δημοσίευση των Καλών Πρακτικών από όλες τις συμμετέχουσες ΟΤΔ.

Το Δίκτυο Συνεργασίας Δήμων ΠΕ Νήσων Αττικής, στο πλαίσιο της Διακρατικής Συνεργασίας “Smart Village Leader Network” θα υλοποιήσει και μια σειρά από **τοπικές δράσεις**, με στόχο την μεγιστοποίηση της κεφαλαιοποίησης από την συνεργασία με εταίρους από χώρες με σημαντικά μεγαλύτερη εμπειρία στο θέμα των “Smart Villages” και των σχετικών πρωτοβουλιών αλλά και την αξιοποίηση των εμπλεκόμενων από τις τοπικές κοινότητες που θα έχουν δραστηριοποιηθεί κατά τη διαδικασία ανταλλαγής τεχνογνωσίας. Οι δράσεις τοπικού χαρακτήρα που πρόκειται να υλοποιηθούν είναι:

- Smart Action Plan. Εκπόνηση, σε συνεργασία με τους Δήμους -Μέλη του Δικτύου Νήσων, ενός Σχεδίου Έξυπνων Δράσεων για τις επιμέρους τοπικές κοινότητες του Δικτύου Νήσων. Το SAP θα περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των τοπικών πλεονεκτημάτων και των σημαντικών ζητημάτων που χρήζουν επίλυσης και μπορούν να αντιμετωπιστούν από τοπικές πρωτοβουλίες. Θα προταθούν δράσεις για την επίλυση συγκεκριμένων ζητημάτων και στρατηγικές για ευρύτερους τομείς, όπως π.χ. ο τουρισμός, τα τοπικά προϊόντα κλπ. Το SAP θα λειτουργεί ως οδηγός στην διαδικασία των μικρών κοινοτήτων να γίνουν «Έξυπνες» και να παραμείνουν «Βιώσιμες», περιλαμβάνοντας κατευθύνσεις για την διοίκηση, χρηματοδότηση και υλοποίηση της στρατηγικής και, κυρίως, για τον τρόπο συνεχούς εμπλοκής και ενεργούς συμμετοχής της τοπικής κοινότητας σε αυτό.

- Διεθνές Συνέδριο με θέμα τα Smart Villages. Διοργάνωση πανευρωπαϊκού συνεδρίου για Smart Villages με Έλληνες και ξένους ομιλητές και συμμετέχοντες. Με στόχο την ανάδειξη, σε τοπικό επίπεδο, της έννοιας των Smart Villages και των δυνατοτήτων που προσφέρει η ενσωμάτωση μιας τέτοιας στρατηγικής, θα πραγματοποιηθεί συνέδριο που θα περιλαμβάνει όλες τις βασικές σχετικές θεματικές ενότητες που αφορούν την περιοχή παρέμβασης (Smart tourism, Smart Agriculture, Smart Health, Digital Public Services, Smart Mobility κτλ).
- Προβολή και ενημέρωση. Θα εκτυπωθεί ένας μικρός «Οδηγός για Έξυπνα Χωριά» που θα περιλαμβάνει τις Καλές Πρακτικές που θα εντοπιστούν και αναδειχθούν στο πλαίσιο των Κοινών Δράσεων σε συνδυασμό με πληροφοριακό υλικό για τα Smart Villages. Επιπρόσθετα στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων θα δημιουργηθεί ένας πλήρης Διαδικτυακός Οδηγός για τα Smart Villages, με στόχο να γίνει σημείο αναφοράς για το θέμα στην Ελλάδα.

iii. Ομάδα-στόχος/δυνητικά ωφελούμενοι του σχεδίου:

Η Διακρατική Συνεργασία “**Smart Village Leader Network**” θα προσφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία στις ακόλουθες Ομάδες – στόχους, ως δυνητικά ωφελούμενους:

- **Τοπικές αρχές:** αφορά κυρίως στις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης των ΟΤΔ που εμπλέκονται στο σχέδιο διακρατικής συνεργασίας καθώς και σε συλλογικούς φορείς της κοινωνίας των πολιτών (πολιτιστικούς και λοιπούς συνεργατικούς φορείς). Το σχέδιο διακρατικής συνεργασίας ενσωματώνει τους τοπικούς φορείς στις δράσεις δικτύωσης και συνεργασίας μέσω των αντίστοιχων ΟΤΔ, ως έμμεσους ωφελούμενους των δράσεων. Καθώς το έργο στοχεύει στην ενημέρωση της τοπικής κοινότητας για την εννοιολογική οντότητα των «Έξυπνων χωριών» και τη συμβολή αυτών στην τοπική οικονομία, τις ευαισθητοποιεί να επανεξετάσουν τον ρόλο τους ως κύτταρα πρόωθησης της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης μέσω της ενίσχυσης της εξωστρέφειας, της συνεργασίας με άλλους αντίστοιχους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και ενεργοποιεί την συμμετοχή τους σε καινοτόμες δράσεις ενίσχυσης του παραγωγικού προφίλ των περιοχών τους.
- **Επιχειρηματική Κοινότητα:** το σχέδιο διακρατικής συνεργασίας αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση των τοπικών επιχειρήσεων (παραγωγών – εμπόρων κ.λπ.) μέσω της ανταλλαγής τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών, ώστε να αναπτύξουν τις ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις ή να δημιουργήσουν νέες. Η ιδέα των «Έξυπνων Χωριών» εμπεριέχει και υποστηρίζει:
 - τις νέες αναδυόμενες (καινοτόμες) επιχειρηματικές ιδέες, οι οποίες συμβάλλουν είτε στην δημιουργία νέων εισοδηματικών ευκαιριών, είτε στην δημιουργία νέων ροών σε υπάρχουσες

επιχειρήσεις και στην δημιουργία νέων επιχειρήσεων ή νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

- την ικανότητα ανάπτυξης καινοτομίας και αυτοπεποίθησης των επιχειρηματιών στις αγροτικές περιοχές, καθώς και την ικανότητα μετατροπής ιδεών σε βιώσιμες επιχειρήσεις προτάσεις και λύσεις.
- Τη δημιουργία νέων δικτυακών συνδέσεων και εταιρικών σχέσεων μέσω της ομαδικής μάθησης, ανταλλαγής και ευκαιριών δικτύωσης.
- **Τοπικές κοινότητες:** το έργο στοχεύει στην ενημέρωση και την ενεργοποίηση της τοπικής κοινότητας, για την ουσιαστική συμμετοχή της στον σχεδιασμό για το μελλοντικό «έξυπνο χωριό» στις περιοχές τους. Ιδιαίτερα καθώς πρέπει να αντιληφθούν την πλήρη αξία από επενδύσεις σε ευρυζωνικές υπηρεσίες & υποδομές, οι αγροτικές κοινότητες πρέπει να κατανοήσουν την χρησιμότητα των ψηφιακών εφαρμογών - και ενεργά θέλουν να θέλουν την χρήση τους. Στις πόλεις είναι πιθανό να υπάρχει επαρκής αριθμός των ορατών εφαρμογών για την υλοποίηση μιας επιχειρησιακής υπόθεσης για περαιτέρω επενδύσεις. Αλλά στις αγροτικές περιοχές πολλοί κάτοικοι μπορεί να αγνοούν τις πιθανές εφαρμογές που μπορούν να βελτιώσουν δραματικά την ποιότητα ζωής τους σε τομείς όπως την εξ αποστάσεως υγεία (e-health), την εξ αποστάσεως εκπαίδευση (e-learning), την κοινή κινητικότητα (shared mobility), την επιμελητεία (logistics) και ούτω καθεξής. Προκειμένου να αποφευχθεί η δημόσια χρήση, είναι σημαντικό να βρεθούν τρόποι σχεδιασμού, δοκιμή και επίδειξη εφαρμογών με την τοπική κοινότητα.

2. Περιγραφή δράσης: Επισκέψεις ανταλλαγής τεχνογνωσίας (study trips)

Κάθε ΟΤΔ θα οργανώσει μία επίσκεψη ανταλλαγής τεχνογνωσίας με στόχο την παρουσίαση στους λοιπούς εταίρους των επιτυχημένων έξυπνων πρακτικών που έχουν υλοποιηθεί στην περιοχή της. Στόχος είναι η διοργάνωση ενός study trip ανά έξι μήνες, σε διαφορετική χώρα.

Η κάθε διοργάνωση ολοκληρώνεται σε δύο ημέρες και περιλαμβάνει μια ημέρα συναντήσεων με υλοποίηση σεμιναρίων, παρουσιάσεων και εργαστηρίων (workshops) και μια ημέρα που αφιερώνεται με επιτόπιες επισκέψεις σε καλές πρακτικές. Το θέμα ή τα θέματα που θα καλύπτει κάθε τέτοια διοργάνωση αποφασίζεται από την διοργανώτρια χώρα και, ενδεικτικά, μπορεί να είναι:

- Ψηφιακές λύσεις για πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες.
- Ανάπτυξη τοπικών επιχειρηματικών κόμβων για την υποστήριξη μικρών επιχειρήσεων (business hubs).

- Καινοτόμες πρακτικές για την υιοθέτηση μέτρων και πρακτικών που αφορούν στο περιβάλλον και στην κλιματική αλλαγή, σε συνδυασμό με οικονομική και κοινωνική σταθερότητα.
- Έξυπνες στρατηγικές υποστήριξης της τοπικής οικονομίας (Τουρισμός, αγροτική παραγωγή και τυποποίηση, προώθηση τοπικών προϊόντων).
- Έξυπνες λύσεις αντιμετώπισης της δυσκολίας πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες (υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαίδευση, συγκοινωνία) μέσω ψηφιακών και κοινωνικών καινοτομιών.
- Ανταλλαγή καλών καινοτόμων πρακτικών, δηλ. έργων που συμβάλλουν στην εφαρμογή περιβαλλοντικών και κλιματικών μέτρων μαζί με την κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα.
- Διερεύνηση πρωτοβουλιών σχετικά με την αναζωογόνηση των αγροτικών υπηρεσιών (υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαίδευση, ενέργεια, μεταφορές, λιανικό εμπόριο) μέσω της ψηφιακής και κοινωνικής καινοτομίας.

Από κάθε χώρα συμμετέχει μια ομάδα περίπου 10 ατόμων τα οποία είναι μέλη των τοπικών κοινοτήτων και επιλέγονται ανάλογα με την εκάστοτε θεματική της διοργάνωσης, ώστε να ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα και το αντικείμενό τους.

3. Περιγραφή και εφαρμογή μεθοδολογίας υλοποίησης της δράσης: Εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδηλώσεις στις περιοχές εταίρων

Η προτεινόμενη μεθοδολογία έχει στόχο την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση των φορέων της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος και την προβολή-δημοσιότητα των ενεργειών του σχεδίου καθώς και την καταγραφή του ειδικότερου ενδιαφέροντος συμμετοχής των ως άνω εμπλεκόμενων σε αυτές. Από την μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης στην περιοχή παρέμβασης του Δικτύου Νήσων Αττικής, προκύπτει η ανάγκη εξοικείωσής της με τις νέες τεχνολογίες και το πως αυτές θα αποτελέσουν «όχημα» για την διαμόρφωση συνθηκών ανάπτυξης.

Η ανταλλαγή τεχνογνωσίας έχει ως στόχο:

- Την συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες για την αναγνώριση των εμπλεκόμενων σε κάθε περιοχή και τον εντοπισμό εφαρμοσμένων λύσεων και δράσεων που έχει ήδη αναλάβει η κάθε κοινότητα. Αξιολόγηση των δράσεων αυτών και επιλογή όσων μπορούν να αποτελέσουν Καλές Πρακτικές.
- Την ανάδειξη και δημοσίευση των Καλών Πρακτικών από όλες τις συμμετέχουσες ΟΤΔ.

Η ΟΤΔ Δίκτυο Συνεργασίας Δήμων ΠΕ Νήσων Αττικής έχει ήδη υλοποιήσει την επίσκεψη ανταλλαγής τεχνογνωσίας στην Ελλάδα, και πιο συγκεκριμένα στους Δήμους Πόρου και Τροιζηνίας Μεθάνων, περιοχές παρέμβασής της.

Προκειμένου να υλοποιηθεί το πρόγραμμα απομένει η υλοποίηση επισκέψεων τεχνογνωσίας στην Λετονία και τη Φιλανδία. Η επίσκεψη στην Λετονία έχει προγραμματιστεί για τον Απρίλιο του 2022 και η επίσκεψη στη Φιλανδία για το Σεπτέμβριο του 2022.

Τα εργαλεία εφαρμογής της μεθοδολογίας περιλαμβάνουν:

1. Ανοιχτή πρόσκληση για συμμετοχή στις επισκέψεις ανταλλαγής τεχνογνωσίας με σκοπό την ενημέρωση για τους στόχους, τις δράσεις και τα αναμενόμενα οφέλη από την υλοποίηση του Σχεδίου Διακρατικής Συνεργασίας «Smart Village Leader Network».

Τόπος συνάντησης: Λετονία, Φιλανδία

Δυνητικοί προσκεκλημένοι: Στελέχη ΟΤΔ, Μέλη ΕΔΠ της ΟΤΔ, Συλλογικοί φορείς από την περιοχή παρέμβασης, Δήμοι Αίγινας, Αγκιστριού, Σαλαμίνας, Σπετσών, Πόρου, Ύδρας, Κυθήρων και Τροιζηνίας Μεθάνων, ΔΛΤ της περιοχής παρέμβασης.

2. Καταγραφή ενδιαφέροντος συμμετοχής σε δράσεις ανταλλαγής τεχνογνωσίας του σχεδίου μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίου

Μέσω του ερωτηματολογίου θα αξιολογηθεί το ενδιαφέρον για συμμετοχή στις δράσεις ανταλλαγής τεχνογνωσίας στις περιοχές παρέμβασης των διακρατικών εταίρων.

Η δικαιούχος ΟΤΔ Δίκτυο Συνεργασίας Δήμων ΠΕ Νήσων Αττικής, τηρώντας τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς, με την παρούσα διαδικασία ανταποκρίνεται στην υποχρέωση ενεργειών ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τις παρεμβάσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του **Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020** και συγχρηματοδοτούνται από το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)** και το **ελληνικό κράτος**. Είναι υποχρεωμένη δε να τηρεί τους προβλεπόμενους κανόνες δημοσιότητας και ενημέρωσης.